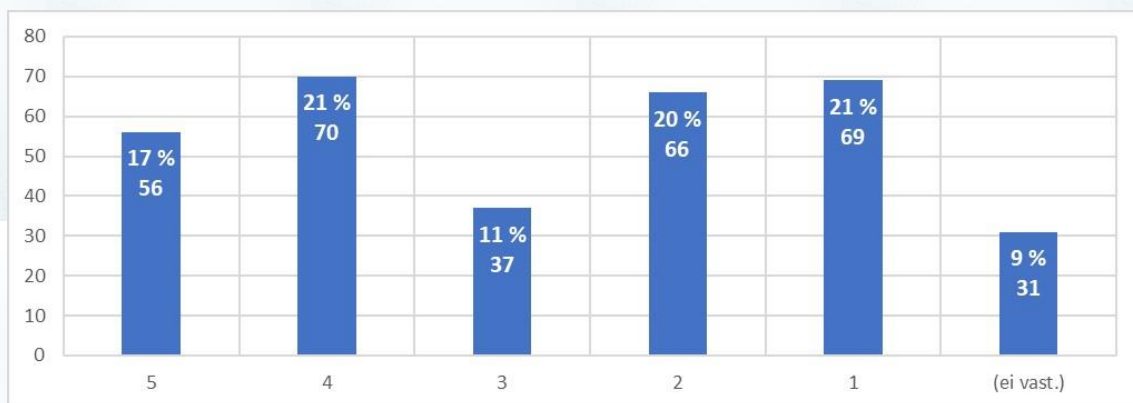

Kysely: Lämmityskustannukset merkittävä taloudellinen rasite monelle omakotiasujalle Suomessa. "Oman mukavuuden kustannuksella pidetään hinta kohtuudessa"

Tiedote 29.5.2020. ASSIST-hankkeen Kodin Energiakyselyyn vastanneista kuluttajista 38% koki kotitalouden lämmitysmenot merkittäväksi taloudelliseksi haasteeksi, ja moni myös raportoi tinkineensä asumismukavuudestaan lämmitykseen kuluvan rahan säästämiseksi. Kyselytutkimus toteutettiin kohdennetusti, yhteistyössä ASSIST-hankkeen vanhustyötä ja energianeuvontaa tekevien yhteistyökumppaneiden kanssa elokuun 2019 ja tammikuun 2020 välillä. Lisätutkimuksia tarvittaisiin energiaköyhyyden syistä ja ilmenemismuodoista Suomessa.

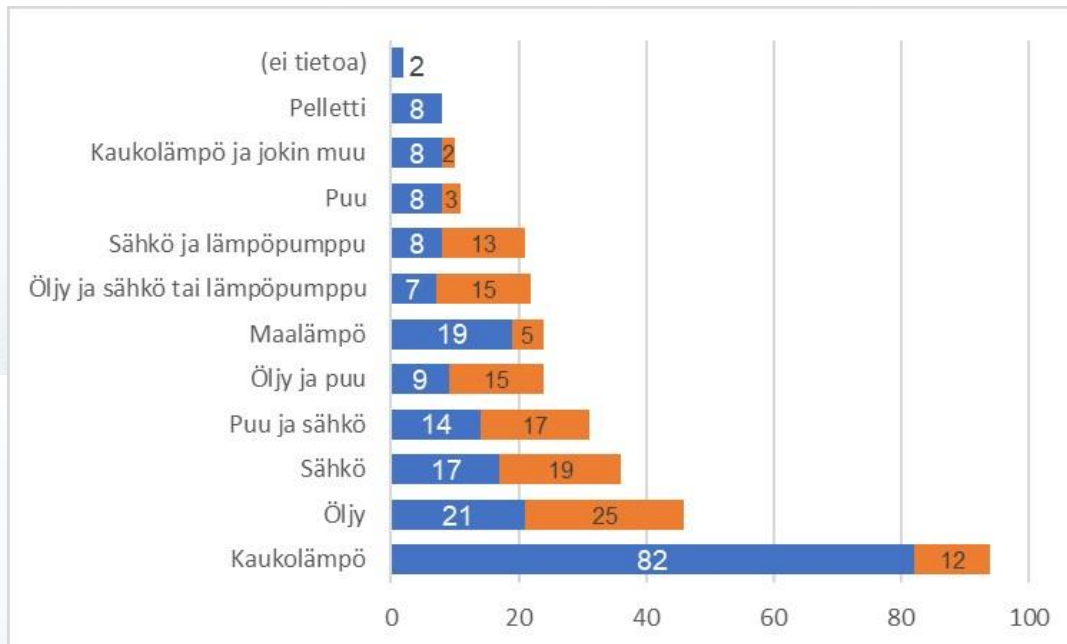
ASSIST-hankkeen energiakyselyn vastaajista lämmityskustannukset olivat merkittäviä (21%) tai erittäin merkittäviä (17%) yli kolmasosalle vastaajista, kotitalouden tulot huomioon ottaen. Yhteensä vastauksia saatiin 329. Kyselyitä jaettiin ASSIST-hankkeen energiatuutoreiden, ja vanhustyötä ja energianeuvontaa tekevien yhteistyökumppanien ja yritysten avustuksella elokuun 2019 ja tammikuun 2020 välillä, ja se kohdistettiin kuluttajille, jotka kuuluivat aikaisemmin todettuihin energiaköyhyyden riskiryhmiin.

Kuva: Vastaukset kysymykseen "Koen kotitalouteni lämmitysmenot merkittävänä taloudellisena rasitteena kotitalouteni tulot huomioon ottaen". 5 = Täysin samaa mieltä; 4 = Samaa mieltä; 3 = En tiedä; 2 = Hieman eri mieltä; 1 = täysin eri mieltä; Ei vast. = ei vastausta. N=329.

Tyypillinen vastaaja oli omakotitalossa asuva eläkeläinen. Vastauksia saapui tasaisesti ympäri Suomen. Energiakustannusten kanssa haasteita kokevilla melkein puolella (44%) oli lämmitysenergiamuotona käytössään öljy. Tulokset ovat linjassa myös Ympäristöministeriön löydöksen kanssa, että öljylämmittäjät ovat energiaköyhyyden

riskiryhmässä. Muuten kokemukset energiakustannusten merkittävydestä jakautuivat melko tasaisesti eri lämmitysmuotoja käyttävien vastaajien kesken.

Kuva: Vastaajien kodin lämmitysmuoto. Öljy oli haavoittuvien kuluttajien tyypillisin lämmitysmuoto. Oranssilla on merkitty ne vastaajat, jotka kokivat lämmityskustannukset merkittäväksi taloudelliseksi haasteeksi, sinisellä muut vastaajat. Maalämpöä tai pellettejä hyödyntävät kokivat vähiten haasteita lämmityskustannusten kanssa.

Kuluttajat tietävät, että lämpötilan lasku on tehokkain tapa kutistaa energialaskua

Vastaajat osoittautuivat varsin tietoisiksi erilaatuisten energiansäästötoimenpiteiden vaikutuksista. 90% vastaajista raportoi tietävänsä, miten säästää kulutustottumuksilla ja hankinnoilla energiaa. Varmempia olivat ne vastaajat, joita energiakustannukset rasittivat taloudellisesti. Puolet puhelimitse tammikuussa 2020 haastatelluista 44 kuluttajasta kertoi tehneensä jo kaikki mahdolliset keinot energiakustannusten säästämiseksi, mutta toivottu lämmitysjärjestelmän uusiminen tai energiatehokkuusremontti olisi vaikea tai mahdoton omassa tilanteessa toteuttaa.

Asunnon sisälämpötilaan oltiin yllättävän tyytymättömiä: kaikista kyselyn vastaajista jopa 15% raportoi olevansa tyytymätön, mikä voi kertoa lämmitysteknisistä ongelmista, mutta myös taloudellisista vaikeuksista. Tyytymättömyys lämpötilaan oli suurempaa kerrostaloasujien keskuudessa (27% kerrostaloasujavastaajista). Omakotitaloasujien haastatteluisissa korostui taipumus säästää rahaa huonelämpötilaa laskemalla, sillä sen tiedettiin olevan tehokkain keino säästää. Näin joskus tehtiin jopa oman mukavuuden kustannuksella.

	Vastaajat, joille lämmityskustannus rasitteena	Kaikki vastaajat
Tiedän, kuinka säästää kulutustottumuksilla ja hankinnoilla energiaa	94%	90%
Tiedän, kuinka suuri osa tuloista kotitaloudessani käytetään energiaan	90%	74%
Tiedän, mistä saan tarvittaessa energianeuvontaa	74%	68%
Osaan auttaa muita energian ja siihen liittyvien maksujen säästämisessä	64%	62%
Olen tyytyväinen asuntoini lämpötilaan	83%	80%

Kyselyn perusteella vaikuttaa, että Euroopassa raportoitua energiaköyhyyttä löytyy myös Suomesta. Laadullisten haastatteluiden perusteella piirtyy kuvaa niukasti elävistä omakotitaloasujista, osittain johtuen heidän kotinsa talotekniikasta tai lämmitysmuodosta, ja osittain pienistä tuloista. Tällaisten kotitalouden asemaa saattaisi parantaa uudenlaiset ja kohdistetut energiatehokkuus- ja remonttituet. Laajempia lisätutkimuksia tarvittaisiin vähävaraisten suomalaisten kokemuksista liittyen asuinmukavuuteen ja energiakustannusten suuruuteen.

VaasaETT kartoitti suomalaisten kokemuksia Euroopan komission rahoittaman energiaköyhyyttä tutkivan ASSIST-hankkeen (www.assist2gether.eu) puitteissa. Kodin energiakyselyt levitettiin ja kerättiin talvella 2019-20 ASSIST-hankkeen Suomen-yhteistyökumppaneiden avulla: Vanhustyön keskusliiton korjausneuvonta, Pääkaupunkiseudun Nuorisoasunnot ry, Aalto-yliopisto, Suomen Kylät ry, Lämmitysenergia Yhdistys ja Lämmöllä-lehti, Motiva Oy, Energianeuvonta Varsinais-Suomessa – Valonia, Ekokumppanit Oy, Kuopion kaupungin energianeuvonta, Feasib Consulting, Thermopolis Oy ja Satakunnan energianeuvonta.

Lisää kyselyn tuloksista voi lukea myös suomenkielisestä kyselyraportista. Kodin energiakysely liittyi ASSIST-hankkeen laajempaan selvitykseen, josta voi lukea tarkemmin Euroopan komissiolle toimitettavasta englanninkielisestä raportista "Final report on HEA Network Activity, Saved Energy and Increased Comfort Level".

Lisätietoja:

Sini Numminen, sini.numminen@vaasaett.com, +358 449066826.

Tietoja julkaisijasta:

ASSIST-hanke (www.assist2gether.eu) on Euroopan komission rahoittama koordinaatio- ja tukihanke, jossa tutkitaan energiaköyhyyden ilmenemismuotoja kuudessa Euroopan maassa, ja mahdollisuuksia tukea haavoittuvia kuluttajia muun muassa energianeuvonnan kautta ja tekemällä politiikkasuosituksia. Suomessa ASSIST-hankkeen partneri oli VaasaETT Oy. Hanke on käynnissä toukokuusta 2017 kesäkuuhun 2020, ja lopulliset tulokset julkaistaan kesäkuussa 2020. ASSIST-hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin Horisontti 2020 -hanke- ja innovaatio-ohjelmasta avustussopimuksen Nro 754051 nojalla. Esitetyt mielipiteet ovat tekijöiden omia, eikä niitä voida pitää Euroopan komission tai EASME:n virallisina kantoina.

